

Η συγχωρητικότητα μέσα στην οικογένεια

[Ορθοδοξία](#) / [Ηθική](#)

[Ιπποκράτης Ταυλάριος, θεολόγος, μαθηματικός και μεταπτυχιακός φοιτητής Θεολογίας](#)

Γνωρίζουμε την λεγόμενη Παραβολή του Ασώτου (Λουκ 15,11-32). Μια παραβολή, μέσω της οποίας ο Κύριος μας δείχνει έναν σπλαχνικό πατέρα που συγχωρεί τον άσωτο υιό του, ο οποίος έφυγε από την οικογενειακή τους εστία, σπαταλώντας την ζωή του και την περιουσία του πατέρα του ασώτως. Πρόκειται για μια παραβολή που διαδραματίζεται ξεκάθαρα μέσα σε οικογενειακό πλαίσιο, και μέσα από αυτήν διαφαίνεται η δυσκολία των σχέσεων μεταξύ των μελών της οικογένειας.

Η παραβολή αυτή περιγράφει με απόλυτο τρόπο την φιλευσπλαχνία του Θεού και την άμετρη μεγαλοθυμία Του, και αυτός είναι ο λόγος που πολλοί ερμηνευτές προτιμούν να ονομάζουν την συγκεκριμένη ευαγγελική περικοπή «παραβολή του Σπλαχνικού Πατέρα» και όχι «του Ασώτου Υιού», μιας και τελικώς το κεντρικό πρόσωπο δεν είναι ο υιός που επιστρέφει, αλλά ο μεγαλόθυμος πατήρ, ο οποίος συγχωρεί χωρίς ενδοιασμούς και χωρίς διάθεση εξουθένωσης τον υιό του που επιστρέφει μετανοημένος. Ας σημειωθεί πως πολλές φορές, κατά την ερμηνεία του Ευαγγελίου, δίδουμε περισσότερη σημασία στις ενέργειες του ανθρώπου ή στην

ηθική του, στην προκειμένη περίπτωση στην μετάνοια του, και λιγότερη στις ενέργειες του Θεού. Μην λησμονούμε όμως, πως οι Γραφές είναι η αποκάλυψη του Θεού στον κόσμο, και είναι δέον να βλέπουμε κατά το μέτρο της προσωπικής μας δυνατότητας το πρόσωπο και τις ιδιότητες του Θεού όπως οι θείες ενέργειές μας το δείχνουν.

Ο άσωτος υιός φεύγει λοιπόν από τον οίκο του. Παρόλο που είναι ο μικρότερος υιός, ο πατέρας του κληροδοτεί το μισό της περιουσίας του, «και διείλεν αυτοίς τον βίον», κάνοντας μια υπέρβαση, διότι ο παλαιός νόμος όριζε ξεκάθαρα μεγαλύτερο μερίδιο για τον πρωτότοκο (βλ. Δευτ 21,17). Ο άσωτος κάνει την ανταρσία του, με την περιουσία του πατέρα. Παίρνει τα του πατρός του και χωρίζεται από αυτόν, τουτέστιν αμαρτάνει, ενώ ο πρεσβύτερος υιός παραμένει στον οίκο του. Αυτό όμως δεν σημαίνει πως είναι κοντά στον πατέρα του λόγω αγάπης, αλλά μάλλον λόγω «καθηκόντος» όπως διαφαίνεται παρακάτω.

Και ο άσωτος επιστρέφει, αφότου επιδίωξε να κάνει το δικό του θέλημα του μακριά από την οικία του πατρός του. Δεν γέμισε όμως η καρδιά του από τις κατακτήσεις του θελήματός του. Αντιθέτως, γέμισε με το κενό του χωρισμού, το κενό της αμαρτίας. Επιστρέφει, και γίνεται υπόδειγμα μετανοίας. Εξομολογείται τις αμαρτίες του: «πάτερ, ήμαρτον εις τον ουρανόν και ενώπιόν σου». Ταπεινώνεται, ζητάει να επιστρέψει στην οικογενειακή εστία με οποιοδήποτε τίμημα. «Ουκέτι ειμί άξιος κληθήναι υιός σου». Ζητάει συγγνώμη, μια λέξη που πλέον έχει γίνει απαγορευμένη, μια λέξη που αρνούμαστε να εκστομίσουμε.

Όμως ο πρεσβύτερος αδερφός θλίβεται με την επιστροφή, δεν χαίρεται με την χαρά του αδερφού του. Θέλει να μειώσει τον ενθουσιασμό που επικρατεί μέσα στην οικογένεια, ζηλεύει. Ξέρει μόνο να προβάλλει το δικό του θέλημα: «και εμοί ουδέποτε έδωκας έριφον ίνα μετά των φίλων μου ευφρανθώ», θέλει να γευτεί να αγαθά του πατρός του εκτός του σπιτιού του, δεν θέλει αληθινή κοινωνία με τον

πατέρα του, «ωργίσθη και ουκ ήθελεν εισελθείν», και έτσι αποδεικνύει την μικροπρέπειά του. Δείχνει ασέβεια προς τον πατέρα του, θεωρεί σωστό μόνο τον εαυτό του. Είναι ο μοντέρνος άνθρωπος που κοιτάει μόνο τον εαυτό του, που δικαιώνει μόνο τον εαυτό του, ανίκανος να αγαπήσει αληθινά, ακόμα και τον ίδιο τον εαυτό του. Δυστυχώς, σε καταστάσεις μέσα στην οικογένεια, πολλές φορές βλέπουμε αυτή τη λογική της έπαρσης, της αυτοδικαίωσης και του πόθου για την εξουθένωση του άλλου, παρόλο που αυτός ο «άλλος» είναι ο αδερφός μας, η μητέρα μας, ο πατέρας μας, οι άνθρωποι με «το ίδιο αίμα» με εμάς. Η ίδια η έννοια αδερφός, όταν την χρησιμοποιούμε στην καθημερινότητα ή όταν εμφανίζεται στις Γραφές δείχνει κάποιο πρόσωπο που σημαίνει τα πάντα για μας, που είναι απόλυτα κοντά μας. Αυτό και μόνο δείχνει την σημασία της αδερφικής σχέσης.

Ο σπλαχνικός πατέρας είναι το πρόσωπο που επιλέγει ο Χριστός για να δείξει τον ίδιο τον εαυτό Του. Ο πατήρ της παραβολής υπερνικάει τα στερεότυπα της κοινωνίας, δίνοντας προτεραιότητα στην αγάπη. Φανταζόμαστε έναν σεβάσμιο άρχοντα της εποχής να τρέχει έξω από το σπίτι του και να πέφτει στα πόδια του παιδιού του, «και δραμών επέπεσεν επί τον τράχηλον αυτού και κατεφίλησεν αυτόν», μια εικόνα που κάποιος θα έλεγε πως κλονίζει το κύρος του άρχοντα. Ενώ ο παλαιός νόμος όριζε την τιμωρία του δύστροπου υιού (βλ. Δευτ 21,18) εδώ ο σπλαχνικός πατήρ δεν τιμωρεί, αλλά συγχωρεί. Και πάει ακόμη παραπέρα: «είπε δε ο πατήρ προς τους δούλους αυτού· εξενέγκατε την στολήν την πρώτην και ενδύσατε αυτόν», τον ενδύει με την πρώτη στολή, και καλεί προς τιμήν του μεγάλο δείπνο χαράς. Αλλά και στον πρεσβύτερο υιό, στον στενόκαρδο υιό του, με άπειρη αγάπη απευθύνεται: «πάντα τα εμά σα εστί».

Η μεγάλη συμπεριφορά του σπλαχνικού πατέρα αποτελεί οδοδείκτη για το πώς πρέπει να φερόμαστε προς πάντας, πόσο μάλλον προς τους συγγενείς μας. Στην ερώτηση πόσες φορές θα πρέπει να συγχωρούμε τον αδελφό μας, απαντάει ο Ιησούς Χριστός στον Απόστολο Πέτρο, όχι επτά, αλλά εβδομήντα φορές το επτά (βλ. Ματθ 18,20-21). Κατά τον Γέροντα Βασίλειο τον Ιβηρίτη, ο σπλαχνικός πατήρ: «...δεν θέλει να του κάμη διδασκαλία με λόγια. Δίδει αγωγή στο παιδί του υποφέροντας μυστικά ολόκληρος, βγαίνοντας στον σταυρό της αναμονής», δεν προσπαθεί να τον πείσει με λόγους, αλλά πάσχει ο ίδιος για να σώσει τον υιό του. Εδώ, εισάγεται ο νέος Νόμος, ο Νόμος της αγάπης, διότι «ο Θεός αγάπη εστί» (Α΄ Ιωαν 4,16). Αυτόν τον Νόμο πρέπει να βάλουμε στην καρδιά μας, αυτόν τον Νόμο να εισάγουμε στις σχέσεις μας στην οικογένειά μας, αλλά και σε όλες μας τις συναναστροφές.

Κανείς δεν λέει πως είναι εύκολα όλα αυτά, είναι γεγονός ότι πολλές φορές οι

θλίψεις που μας προκαλούν οι συγγενείς μας είναι μεγαλύτερες από τις θλίψεις που μας προκαλούν οι άλλοι άνθρωποι, αλλά μη μας διαφεύγει πως ο Θεός μας έπλασε για την τελειότητα. Δεν είναι παρά ένα μικρό βήμα, μια μικρή χειρονομία εκ μέρους μας, ώστε όλα να λυθούν. Είναι θλιβερό να βλέπεις αδέρφια να μην μιλούν μεταξύ τους έως ότου να πεθάνουν, για κληρονομικές υποθέσεις ή για άλλες ματαιότητες.

Ο Κύριος ημών δεν είναι Θεός που δεν συμπάσχει με τον άνθρωπο, γνωρίζει πόσο επίπονες μπορούν να γίνουν οι οικογενειακές σχέσεις, γι' αυτό κατά τον Ιησού Χριστό: «και εχθροί του ανθρώπου οι οικιακοί αυτού» (Ματθ. 10,36). Ο ίδιος ο Χριστός ατιμάστηκε, σταυρώθηκε από τους δικούς Του: «εις τα ίδια ήλθε και οι ίδιοι ου παρέλαβον αυτόν» (Ιω 1,11). Σταυρός οι οικογενειακές σχέσεις. Ο Σταυρός ωστόσο, αποτελεί το βασικότερο συστατικό της χριστιανικής ζωής. Και η υπομονή, η συγχωρητικότητα, η αγάπη προς όσους μας βλάπτουν, δεν είναι λόγια κενά, αλλά η καθημερινότητα όποιου θέλει να φέρει το όνομα του Χριστιανού. Καλούμαστε και εμείς λοιπόν, να γίνουμε κοινωνοί του Σταυρού του Χριστού, να συσταυρονώμαστε καθημερινώς μαζί Του.

Σκοπός της χριστιανικής ζωής είναι η αγιότης που πετυχαίνεται με την «μίμηση Χριστού», δηλαδή με την μίμηση του σπλαχνικού πατέρα. Η απάντηση του Χριστού στα οικογενειακά προβλήματα είναι: υπομονή και αγάπη. «Είδες τον αδερφό σου, είδες Κύριον τον Θεό σου». Κυρίως δε, αυτές τις καταλυτικές ημέρες που βαδίζουμε προς το Άγιον Πάσχα, να εκτιμήσουμε την παραβολή του Ασώτου Υιού ως μια παρακαταθήκη, ως ένα δώρο από τον Κύριο μας προς όλους, ως έναν καταστατικό χάρτη της συγχωρητικότητας, της μεγαλοθυμίας, και του μεγαλείου της αγάπης μέσα στην οικογένεια.

<http://bit.ly/2Ss3YDU>